

राज्यातील अल्पसंख्याक लोकसमुहातील महिला व युवकांना रोजगार व स्वयंरोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देण्याकरिता कौशल्य विकासाचे प्रशिक्षण देणे या योजनेतर्गत प्रशिक्षण संस्थांना निधी वितरित करण्याबाबत. सन २०२५-२६.

महाराष्ट्र शासन
अल्पसंख्याक विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: अविवि २०२५ / प्र.क्र.५६/ का.९
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक: २० जानेवारी, २०२६.

वाचा:-

- १) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.अविवि २०१९ / प्र.क्र.१११/ का.९, दिनांक १९ मार्च, २०२५.
- २) प्रशिक्षण संस्थांसोबतचे द्विपक्षीय सामंजस्य करार (MoU) दिनांक ०९.०७.२०२५, ०१.०७.२०२५, ११.०७.२०२५ तसेच दिनांक १५.०७.२०२५, १२.११.२०२५, ३०.०७.२०२५ रोजीचे कार्यादेश.
- ३) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र.अर्थसं २०२५/ प्र.क्र.४४/ अर्थ ३, दि.०७.०४.२०२५.
- ४) शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र.अविवि २०२५/ प्र.क्र.२७/ का.९, दिनांक २३ जुलै, २०२५.
- ५) शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र.अविवि २०२५/ प्र.क्र.२७/ का.९, दिनांक १३.१०. २०२५.

प्रस्तावना:-

राज्यातील अल्पसंख्याक समुदायातील (मुस्लिम, ख्रिश्चन, बौद्ध, शिख, पारशी, जैन व ज्यू) होतकरु महिला व युवकांना रोजगार व स्वयंरोजगाराच्या संधी उपलब्ध व्हाव्यात याकरिता, दिनांक २६ ऑगस्ट, २०१९ अन्वये, अल्पसंख्याक समुदायातील १५ ते ४५ वयोगटातील महिला व युवकांकरिता कौशल्य विषयक प्रशिक्षण कार्यक्रम सुरु करण्यात आला आहे. अल्पसंख्याक समुदायातील १५ ते ४५ वयोगटातील महिला व युवकांकरिता कौशल्य विकास कार्यक्रम प्रभावीपणे राबविण्याच्या अनुषंगाने, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभागाच्या दिनांक २० ऑगस्ट, २०१९ रोजीच्या शासन निर्णयातील मार्गदर्शक तरतुदीस अनुसरून संदर्भीय दिनांक १९ मार्च, २०२५ अन्वये सदर कौशल्य विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम अल्पसंख्याक विकास विभागामार्फत (खुद्द) राबविण्याचा निर्णय घेण्यात आलेला आहे.

त्यानुसार सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात कौशल्य विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्याकरिता पाच सेक्टर स्किल कौन्सिल (SSC) ची निवड करून त्यांना **संदर्भीय २ च्या** कार्यादेशान्वये कार्यारंभ आदेश देण्यात आले आहेत. प्रशिक्षण कार्यक्रमाकरिता निवड केलेल्या सेक्टर स्किल कौन्सिल (SSC) यांच्याकडून प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविलेल्या प्रशिक्षण संस्थांना

प्रशिक्षण सुरु केल्यानंतरचा प्रशिक्षण शुल्काच्या ३० टक्के (पहिला टप्पा) व प्रशिक्षण ५० टक्के पूर्ण झाल्यावर ३०% (दुसरा टप्पा) याप्रमाणे अनुदान वितरित करण्याकरिता निधी मागणीचे प्रस्ताव शासनास सादर केले आहेत. त्यानुसार सदर प्रशिक्षण भागीदार/ प्रशिक्षण संस्थांना सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात अनुदान वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

कौशल्य विकास प्रशिक्षण योजनेतर्गत सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात लेखाशिर्ष २२३५ ए १५१ एकूण रु.१००.०० कोटी एवढा निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आलेला आहे. वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक दि.७.४.२०२५ मध्ये विहित केल्यानुसार वित्त विभागाने या योजनेतर्गत एकूण अर्थसंकल्पित रु.१००.०० कोटी निधीपैकी बीम्स प्रणालीवर सद्यस्थितीत वितरणाकरिता उपलब्ध करून दिलेल्या निधीमधून, सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात प्रशिक्षण कार्यक्रमाकरिता निवड करून प्रशिक्षण कार्यक्रम सुरु केलेल्या प्रशिक्षण संस्थांना प्रशिक्षण सुरु केल्यानंतरचा प्रशिक्षण शुल्काच्या ३० टक्के (पहिला टप्पा) व प्रशिक्षण ५० टक्के पूर्ण झाल्यावर ३०% (दुसरा टप्पा) याप्रमाणे “परिशिष्ट-अ” मध्ये नमूद केल्यानुसार रु.७,९७,८१,७५८/- (अक्षरी रुपये सात कोटी सत्याण्व लक्ष एक्याऐंशी हजार सातशे अड्डावन्न फक्त) एवढा निधी वितरित करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर रक्कम ई-कुबेर प्रणालीद्वारे संबंधीत प्रशिक्षण संस्थांना अदा करण्यात यावी.

३. सदर निधीची रक्कम आहरित करण्याकरिता उप सचिव, अल्पसंख्याक विकास विभाग हे नियंत्रक अधिकारी, तर अवर सचिव, अल्पसंख्याक विकास विभाग हे आहरण व संवितरण अधिकारी राहतील. संबंधीत प्रशिक्षण संस्थांनी या बाबतचा वर्षनिहाय लेखाविषयक तपशील ठेवावा तसेच ज्या बाबींसाठी अनुदान वितरित करण्यात आले आहे त्या बाबींवरच खर्च करण्यात यावे. या रकमेचे उपयोगिता प्रमाणपत्रे संबंधीत प्रशिक्षण संस्थांनी “परिशिष्ट-ब” येथे नमूद केल्याप्रमाणे शासनास सादर करणे बंधनकारक राहील.

४. सदर प्रशिक्षण संस्थांनी प्रशिक्षण कार्यक्रम विहित कालावधीमध्ये पूर्ण करणे आवश्यक आहे. सदर प्रशिक्षण कार्यक्रमांतर्गत प्रशिक्षण संस्थांमध्ये अपात्र प्रशिक्षणार्थी, गैरव्यवहार आढळून आल्यास तसेच कोणत्याही प्रशिक्षण संस्थेविरुद्ध प्राप्त तक्रारीमध्ये तथ्य आढळून आल्यास संबंधीत संस्थेविरुद्ध तसेच संबंधीत सेक्टर स्किल काँन्सिल (SSC) विरुद्ध आवश्यक ती कार्यवाही करून वितरित निधी वसूल करण्यात येईल.

५. यासाठी होणारा खर्च मागणी क्र.झेडई- १, २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण- ०२, समाज कल्याण, २०- इतर कार्यक्रम (०१) अल्पसंख्याक सहाय्य, (०१)(०९) अल्पकालावधीच्या व्यवसायाआधारित पाठ्यक्रमाकरिता सहाय्यक अनुदान, (कार्यक्रम), (२२३५ ए १५१), ३१-सहाय्यक अनुदान (वेतनेतर) या लेखाशिर्षाखाली सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानातून भागविण्यात येईल.

६. सदर शासन निर्णय “वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका-१९७८ भाग पहिला, वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, दि.१७ एप्रिल, २०१५ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्राप्त झालेल्या अधिकारांतर्गत प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार तसेच उपरोक्त संदर्भ क्र. ६ येथील वित्त विभागाच्या दिनांक ०७.०४.२०२५ रोजीच्या शासन परिपत्रकांमधील मार्गदर्शक सूचनांस अनुसरून तसेच वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.५३९/२०२५/ व्यय १, दिनांक २३.१२.२०२५ अन्वये देण्यात आलेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.”

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२६०१२३१६३७१६७८१४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार नावाने,

(मि. प. शेणॉय)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत-

१. मा.राज्यपालांचे सचिव,
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव,
३. मा.उप मुख्यमंत्री (नगरविकास, गृह निर्माण, सार्वजनिक बांधकाम (सा.उ.) यांचे सचिव,
४. मा.उप मुख्यमंत्री (वित्त, नियोजन, राज्य उत्पादन शुल्क) यांचे सचिव,
५. मा.मंत्री / मा.राज्यमंत्री (अल्पसंख्याक विकास) यांचे खाजगी सचिव
६. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
७. अपर मुख्य सचिव, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. महालेखापाल-१/२ (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर,
९. संचालक, लेखा व कोषागरे, मुंबई,
- १०.अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- ११.आयुक्त, कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता संचालनालय, कोकण भवन, नवी मुंबई.
- १२.मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास सोसायटी, मुंबई,
- १३.निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
- १४.जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)
- १५.अध्यक्ष / सचिव, सर्व संबंधीत प्रशिक्षण संस्था.
- १६.कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प शाखा), अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १७.निवडनस्ती कार्यासन-९

शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र.अवि.वि. २०२५/ प्र.क्र.५६/ का.९, दि. २० जानेवारी, २०२६
“परिशिष्ट-अ”

सेक्टर स्किल कौन्सिल चे नाव	प्रशिक्षण भागीदर / प्रशिक्षण केंद्राचे नाव	उमेदवारांची संख्या	एकूण प्रशिक्षण शुल्क	एकूण प्रशिक्षण शुल्काच्या ३० टक्के (प्रथम टप्पा)	एकूण प्रशिक्षण शुल्काच्या ३० टक्के (दुसरा टप्पा)	प्रथम टप्पा अधिक दुसरा टप्पा (४+५)	Administrative and Monitoring चार्जेस वजा करून मंजूर अनुदान
	१	२	३	४	५	६	७
Apparel made ups and home furnishing sector skill council	Pragati Skill Development Center	१२०	३२९८६८०	९८९६०४	९८९६०४	१९७९२०८	१८८०२४६
	Vipra Skill India Pvt Ltd	७७६	१९९९५९८४	५९९८८९१	५९९८८९१	११९९७७८२	११३९७८९४
	Sharanprabha Bahuddeshiya sanstha	८६०	२३६४०५४०	७०९२१६२	७०९२१६२	१४१८४३२४	१३४७५१०६
	Ravikiran Skill Training Services	८३९	२३०६३२७१	६९१८९८१	६९१८९८१	१३८३७९६२	१३१४६०६४
	CVCAN software	१८७०	४७४९२१३०	१४२४७४८४	१४२४७४८४	२८४९४९६८	२८४९४९६८
	CVCAN software	७४३	१८९७९३६५	५६९३७४०	५६९३७४०	११३८७४८०	११३८७४८०
	एकूण						७९७८१७५८
	(अक्षरी रुपये सात कोटी सत्याण्णव लक्ष एक्याऐंशी हजार सातशे अठ्ठावन फक्त)						

(मि. प. शेणॉय)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र.अविवि २०२५/प्र.क्र.५६/ का.९, दि. २० जानेवारी, २०२६

परिशिष्ट- "ब"

उपयोगिता प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, अल्पसंख्याक विकास विभागाने राज्यातील अल्पसंख्याक समुहातील महिला व युवकांना कौशल्य विकासाचे प्रशिक्षण देण्याच्या अनुषंगाने सुरु करण्यात आलेल्या “कौशल्य विकास प्रशिक्षण योजना” या योजनेंतर्गत शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र.अविवि २०२५/प्र.क्र.५६/का.९, दि. २० जानेवारी, २०२६ अन्वये वितरित केलेला रु. /- (अक्षरी रु.) एवढा निधी पुढील विकासकामांसाठी उपयोगात आणला आहे:-

अभ्यासक्रमाचे नाव	विद्यार्थी संख्या	वर्ष	एकूण मंजूर अनुदान	खर्च
अ.				
ब.				
क.				
ड.				

असेही प्रमाणित करण्यात येते की, “कौशल्य विकास प्रशिक्षण योजना” या योजनेंतर्गत ज्या निकष/ अटीनुसार शासनाने अनुदान मंजूर केले होते, त्या निकष / अटींची यथायोग्यरित्या पूर्तता करण्यात आली आहे. तसेच ज्या प्रयोजनाकरिता निधी मंजूर करण्यात आला होता, त्याच प्रयोजनाकरिता निधिचा प्रत्यक्षात विनियोग झाला आहे. तसेच केंद्र / राज्य शासनाच्या योजनेतील विद्यार्थी यांची पुनरावृत्ती झालेली नाही, याची हमी देण्यात येत आहे. पुनरावृत्ती झाल्यास अनुदान राज्य शासनास परत करण्याची जबाबदारी संस्थेची राहिल.

संस्था अध्यक्ष यांची स्वाक्षरी	संस्था सचिव यांची स्वाक्षरी
नाव	नाव
तारीख	तारीख
स्थळ	स्थळ
कार्यालय मुद्रा	कार्यालय मुद्रा
